

BEZPIECZEŃSTWO W PLACÓWCE

Szczegółowy wykaz procedur:

- I. Procedura zabezpieczenia przed wtargnięciem osób niepowołanych.
- II. Zasady postępowania w sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu.
- III. Procedury podczas wypadku w placówce oświatowej.
- IV. Procedury postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia- zasady ewakuacji.
- V. Procedura postępowania w przypadku awarii energetycznej.
- VI. Procedura dotycząca obowiązków nauczyciela oraz dyrektora gdy odkryją, że dziecku dzieje się krzywda.
- VII. Procedura CE, czyli bezpieczeństwo zabawek.

I. PROCEDURA ZABEZPIECZENIA PLACÓWKI PRZED WTARGNIĘCIEM OSÓB NIEPOWOŁANYCH

OBSZAR OGRODU PLACÓWKI

Osoby odpowiedzialne

1. W trakcie pracy placówki:

- pytanie o powód przebywania na terenie ogrodu osób obcych po godzinach przyprowadzania i odbierania dzieci z placówki – **woźny**,
- zamykanie głównej furtki do ogrodu o godz. 16.00 – **woźna oddziałowa, woźny**,
- zamykanie bramy wjazdowej do placówki – **woźny**,
- zamykanie tylnej furtki od ogrodu – **woźny**,
- kontrola zamknięcia bram i furtek – **dyrektor**,

BUDYNEK PLACÓWKI I POMIESZCZENIA GOSPODARCZE

Osoby odpowiedzialne

1. W trakcie pracy placówki:

- dyżur całodzienny na korytarzach placówki na parterze i piętrze – **woźne oddziałowe**,
- nadzór nad przebywającymi na terenie placówki osobami obcymi – **woźny**,
- zamykanie drzwi wejściowych po zakończeniu przyprowadzania dzieci do placówki godz. 9.00 – **woźny, woźna oddz. III**
- otwieranie i zamykanie drzwi rodzicom przyprowadzającym lub odbierającym dzieci pomiędzy 9.00 a 14.00 oraz petentom – **pomoc kuchenna, woźna oddz. III**
- nadzór nad osobami wchodzącymi od strony wejścia przy kuchni – **woźny, osoby przebywające w kuchni**,
- nadzór nad szatnią – **woźna oddziałowa**,
- nadzór nad pomieszczeniami gospodarczymi w ogrodzie, kotłownią – **woźny**,

2. Na zakończenie pracy:

- zamykanie okien w salach i innych pomieszczeniach – **woźne oddziałowe**,
- kontrola pomieszczeń placówki oraz drzwi ewakuacyjnych - **woźne oddziałowe**,
- zamykanie okien i drzwi do pomieszczeń zmywalni oraz odwieszanie kluczy w wyznaczone miejsce – **woźne oddziałowe**,
- zamykanie drzwi pomieszczenia do przechowywania zabawek ogrodowych – **woźny**,
- pomieszczenia gospodarcze: kuchnia, magazyn żywnościowy - zamykanie okien i drzwi na klucz, oraz odwieszanie do skrzynki na klucze – **kucharka, pomoc kuchenna, intendentka**,
- kancelaria (pokój nauczycielski) – zamykanie : **intendentka**
- gabinet dyrektora – zamykanie: **dyrektor, intendentka**- klucze zapasowe – **intendentka, dyrektor społeczny**
- zamykanie drzwi wejściowych, furtki – **woźna oddziałowa, woźny**,
- klucze zapasowe do wszystkich pomieszczeń znajdują się u intendentki.

II. ZASADY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH ZAGRAŻAJĄCYCH ZDROWIU LUB ŻYCIU POSTĘPOWANIE W PRZYPADKACH NAGŁEJ CHOROBY LUB WYPADKU

W przypadku nagłej choroby należy skontaktować się z rodzicami, którzy mogą udzielić niezbędnych informacji o sposobie postępowania lub podania leków. W przypadku nieustępowania objawów choroby należy niezwłocznie wezwać pogotowie ratunkowe, stosować się do wskazań lekarza oraz powiadomić o tym rodziców.

W przypadku, gdy dziecko ulegnie wypadkowi, należy zawiadomić służby ratownicze, skontaktować się z rodzicami w celu ustalenia listy leków i alergenów, a jeżeli zachodzi potrzeba hospitalizacji dziecka – przewieźć je do szpitala.

BEZPIECZEŃSTWO UCZESTNIKÓW WYCIECZKI / IMPREZY

Dzieci nie mogą pozostać bez opieki osoby dorosłej (kierownika lub opiekuna). Nie wolno wypuszczać ich samych. Nie ma pojęcia tzw. „czasu wolnego” dla uczestników wycieczki czy imprezy. Dzieci pozostają zawsze pod opieką dorosłych.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU AWARII POJAZDU, WYPADKU LUB INNYCH ZAGOROŻEŃ

W przypadku awarii pojazdu, kolizji, wypadku czy powstania pożaru należy ewakuować wszystkich uczestników wycieczki w bezpieczne miejsce, z wykorzystaniem wyjść bezpieczeństwa – jeżeli zajdzie taka potrzeba. W razie konieczności należy udzielić pierwszej pomocy przedlekarskiej, a nawet zaangażować służby ratunkowe, korzystając z **międzynarodowego numeru komórkowego – 112**.

POSTĘPOWANIE W SYTUACJI ZAGINIĘCIA UCZESTNIKA WYCIECZKI

W przypadku zaginięcia uczestnika (lub uczestników) wycieczki jeden z opiekunów poszukuje zaginionego w ostatnio zwiedzonym obiekcie, reszta grupy czeka z drugim opiekunem w ustalonym miejscu. Jeżeli dziecko nie zostanie odnalezione, kierownik wycieczki niezwłocznie powiadamia policję oraz rodziców o fakcie zaginięcia dziecka.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POWSTANIA POŻARU W OBIEKCIE, W KTÓRYM PRZEBYWAJĄ DZIECI

Należy zawiadomić straż o wystąpieniu zagrożenia oraz niezwłocznie uruchomić system alarmowy w obiekcie, następnie przeprowadzić ewakuację osób z obiektu – zgodnie z instrukcją, korzystając przy tym z dróg ewakuacyjnych. Należy otoczyć dzieci opieką, udzielić pomocy poszkodowanym oraz – w razie potrzeby – wykorzystać podręczny sprzęt gaśniczy.

III PROCEDURY PODCZAS WYPADKU W PLACÓWCE OŚWIATOWEJ

Podstawa prawna:

1. Rozporządzenie MENiS z dnia 31.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. Z 2003 r. Nr 6, poz.69 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Z 2002 r. Nr 199, poz.1673 z późn. zm.).

OBOWIĄZKI DYREKTORA PLACÓWKI

1. Powiadomić pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy obsługującą przedszkole oraz społecznego inspektora pracy o wypadku, jaki zdarzył się na terenie placówki lub podczas zajęć organizowanych poza jej terenem.
2. Zapewnić natychmiastową pomoc lekarską i opiekę dziecku, które uległo wypadkowi.
3. Zawiadomić bezzwłocznie o wypadku rodziców (prawnych opiekunów) poszkodowanego oraz organ prowadzący placówkę i Radę Rodziców.
4. O wypadku śmiertelnym, ciężkim, a także zbiorowym zawiadomić bezzwłocznie właściwego prokuratora i kuratora.
5. W razie podejrzenia zatrucia pokarmowego zawiadomić o wypadku państwowego inspektora sanitarnego.
6. Zbadać okoliczności i przyczyny wypadku oraz sporządzić dokumentację powypadkową.
7. Zabezpieczyć miejsce wypadku do czasu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku, a w przypadku zaistnienia wypadku podczas zajęć obowiązek zabezpieczenia miejsca wypadku spoczywa na osobie prowadzącej zajęcia – **jakakolwiek zmiana miejsca wypadku jest dopuszczalna, jeżeli zachodzi konieczność ratowania osób lub mienia albo zapobieżenia grożącemu niebezpieczeństwu.**
8. Omówić z pracownikami placówki przyczyny zaistniałego wypadku oraz podjąć działania zapobiegawcze.
9. Wpisać wypadek do prowadzonego w placówce rejestru wypadków.

OBOWIĄZKI NAUCZYCIELA, WYCHOWAWCY, PRACOWNIKA PLACÓWKI, KTÓRY BYŁ ŚWIADKIEM WYPADKU

Zgodnie z rozporządzeniem, nauczyciel, lub inny pracownik placówki, który zauważył lub dowiedział się o wypadku, jest zobowiązany:

- udzielić pierwszej pomocy i zapewnić opiekę poszkodowanemu dziecku,
- sprowadzić fachową pomoc medyczną,
- powiadomić o wypadku dyrektora placówki, pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy oraz społecznego inspektora pracy,

- zabezpieczyć miejsce wypadku w taki sposób, aby wykluczyć dostęp osób niepowołanych,
- nie rozpoczynać zajęć lub przerwać je i wyprowadzić dzieci z zagrożonej strefy, jeżeli stwierdzi, że miejsce to może stwarzać zagrożenie dla ich bezpieczeństwa.

POSTĘPOWANIE POWYPADKOWE

Niezwłocznie po otrzymaniu wiadomości o wypadku dyrektor placówki jest zobowiązany powołać zespół powypadkowy, którego zadaniem jest przeprowadzenie postępowania powypadkowego i sporządzenie dokumentacji wypadku.

W skład zespołu powypadkowego wchodzi:

- pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy – jako przewodniczący,
- społeczny inspektor pracy, lub pracownik wyznaczony przez dyrektora.

W pracach zespołu powypadkowego ma prawo uczestniczyć przedstawiciel organu prowadzącego placówkę, kurator oświaty oraz przedstawiciel Rady Rodziców.

Zadania zespołu powypadkowego:

- zbadać przyczyny i okoliczności, które mogły mieć wpływ na powstanie wypadku,
- wysłuchać wyjaśnień poszkodowanego i świadków wypadku,
- zasięgnąć opinii lekarza,
- sporządzić protokół powypadkowy (nie później niż w ciągu 14 dni od daty uzyskania zawiadomienia o wypadku).

ZATWIERDZENIE PROTOKOŁU POWYPADKOWEGO

Protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku, zwany dalej protokołem powypadkowym, podpisują członkowie zespołu, a zatwierdza dyrektor placówki. Protokół powypadkowy sporządza się w dwóch egzemplarzach. Jeden egzemplarz protokołu powypadkowego pozostaje w dokumentacji placówki, a drugi egzemplarz wraz z załącznikami placówka ma obowiązek przekazać rodzicom (prawnym opiekunom) poszkodowanego dziecka.

Na żądanie organu prowadzącego placówkę dyrektor jest zobowiązany przekazać mu kopię protokołu powypadkowego. W razie zastrzeżeń, co do treści protokołu powypadkowego, rodzice (prawni opiekunowie) poszkodowanego dziecka mogą w ciągu 7 dni od daty otrzymania protokołu wystąpić do organu prowadzącego placówkę z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli przebiegu postępowania powypadkowego.

Jak wskazuje praktyka, zastrzeżenia te dotyczą w szczególności:

- niewykorzystania wszystkich środków dowodowych niezbędnych dla ustalenia stanu faktycznego,

- sprzeczności istotnych ustaleń protokołu z zebrany materiałem dowodowym.

Organ prowadzący może w takiej sytuacji zwrócić dyrektorowi placówki protokół powypadkowy w celu jego uzupełnienia lub złożenia wyjaśnień albo powołać inny zespół powypadkowy w celu ponownego zbadania okoliczności i przyczyn wypadku.

W każdej sytuacji - nie tylko wtedy, gdy doszło do wypadku - warto pamiętać, że:

- istotne dla bezpieczeństwa dzieci jest właściwe ustalenie liczby opiekunów zajęć i wycieczek, uwzględniając wiek dzieci i ich stan zdrowia,
- nauczyciel sprawuje opiekę nad dzieckiem w drodze z placówki do miejsca docelowego wycieczki i z tego miejsca do placówki,
- na bezpieczeństwo w placówce składa się wyposażenie: sal, szatni, łazienek, placu zabaw, stoliki, krzeselka, szafki powinny być dostosowane do wieku dzieci,
- stoliki, krzeselka, szafki powinny być dostosowane do wieku dziecka,
- zabawki przeznaczone dla dzieci powinny być bezpieczne i posiadać certyfikat,
- teren placówki, a w szczególności plac zabaw, to miejsce o podwyższonym zagrożeniu wypadkom (urazowym) i powinny być poddane szczególnemu nadzorowi.

**PROTOKÓŁ USTALENIA
OKOLICZNOŚCI I PRZYCZYŃ WYPADKU DZIECKA**

1. Zespół powypadkowy w składzie:

przewodniczący.....

(imię i nazwisko) (stanowisko)

członek.....

dokonał w dniachustaleń dotyczących okoliczności i przyczyn
wypadku, jakiemu w dniuo godz. uległ/uległa

.....

(imię, nazwisko dziecka)

z grupy.....przedszkola.....

urodzony/urodzona.....zamieszkały/a.....

2. Rodzaj wypadku (śmiertelny, zbiorowy ciężki, lekki)

.....

3. Rodzaj uszkodzenia ciała:

.....

4. Miejsce uszkodzenia ciała:

.....

5. Udzielona pomoc:

.....

6. Miejsce wypadku:

.....

7. Rodzaj zajęć:

.....

8. Opis wypadku – z podaniem wydarzenia, które spowodowało wypadek i przyczyn
wypadku:

.....

9. Imię, nazwisko i funkcja osoby sprawującej nadzór nad poszkodowanym dzieckiem
w chwili wypadku:

.....

10. Obecność osoby sprawującej nadzór nad poszkodowanym dzieckiem w chwili
wypadku w miejscu, w którym zdarzył się wypadek (jeżeli nie – podanie przyczyny):

.....

11. Świadczenie wypadku:.....

(imię, nazwisko)

(miejsce zamieszkania)

12. Proponowane środki zapobiegawcze:

.....

.....

13. Poszkodowanego, jego rodziców (prawnych opiekunów) zapoznano z treścią
niniejszego protokołu oraz pouczono w sprawie zgłoszenia do protokołu uwag i
zastrzeżeń. Uwagi załączono do protokołu.

14. Podpisy członków zespołu powypadkowego uczestniczących w ustaleniu przyczyn i okoliczności wypadku:

.....
.....

15. Data sporządzenia protokołu:

.....

16. Wykaz załączników do protokołu:

.....
.....

17. Protokół niniejszy zatwierdzam:

.....

(data)

(podpis i pieczęć imienna)

18. Potwierdzenie odbioru protokołu przez rodziców dziecka (prawnych opiekunów)

.....

(data)

.....

(imię i nazwisko, podpis)

IV. PROCEDURY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU LUB INNEGO MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA – ZASADY EWAKUACJI PRZEDSZKOLE NR 1 W WOLSZTYNIE

Instrukcja podaje sposób postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia w placówkach oświatowych.

OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW PRZEDSZKOLA W PRZYPADKU POŻARU/ WYBUCHU

1. Zachować bezwzględny spokój i nie wywoływać paniki.
2. Powiadomić głosem, krzykiem osoby znajdujące się w strefie zagrożenia.
3. **Natychmiast zaalarmować:**
 - Państwową Strażą Pożarną - tel. 998 lub 112 – i zgłosić wypadek pożaru z określeniem:
 - dokładnego adresu i miejsca pożaru (nazwa zakładu, ulica, numer budynku, droga dojazdowa itp.),
 - co się pali (wysokość budynku, rodzaj pomieszczeń, instalacji materiałów),
 - czy są zagrożeni ludzie,
 - podać swoje nazwisko i numer telefonu, z którego się rozmawia,
 - odpowiedzieć na wszystkie pytania i po potwierdzeniu przyjęcia meldunku o pożarze odłożyć słuchawkę na aparat i odnotować godzinę alarmowania;
 - dyrektora placówki,
4. **Usunąć przedmioty palne oraz wyłączyć dopływ prądu** do instalacji, urządzeń znajdujących się w najbliższym otoczeniu i miejsc pożaru; przy wykonywaniu tych czynności bez decyzji kierującego akcją **nie otwierać okien i drzwi do palących się pomieszczeń** ze względu na dopływ powietrza sprzyjających rozwojowi pożaru.
5. Przystąpić do gaszenia pożaru przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego.
6. Dopomóc dzieciom, których życie lub zdrowie jest zagrożone (ustalić liczbę zagrożonych, drogi dojścia, czy są inne zagrożenia, jakich zabezpieczeń wymagają ratownicy).
7. Podporządkować się kierującemu akcją ratowniczo – gaśniczą i wykonywać ściśle i niezwłocznie jego zalecenia.
8. Nie oddalać się od miejsca pożaru bez zezwolenia kierującego akcją lub kierownictwa.
9. Z chwilą przybycia jednostki Państwowej Straży Pożarnej poinformować dowódcę o dotychczasowych działaniach i miejscu pożaru, ze wskazaniem dróg dojścia, źródeł czerpania wody, pomieszczeniach pożarowo niebezpiecznych lub tych, gdzie znajdują się najbardziej znaczące urządzenia i ważne dokumenty.
10. Przekazać kierownictwo nad akcją dowódcy jednostki ratowniczo – gaśniczej.
11. Przy tendencji pożaru do dalszego rozszerzenia oraz zagrożeniu dla dzieci, dorosłych i wartościowego mienia – przygotować do ewakuacji.
12. W czasie akcji zapewnić stały nadzór lekarski.

Dyrektor placówki lub osoba zastępująca po otrzymaniu informacji o pożarze lub innym zagrożeniu mają **obowiązek objąć kierownictwo akcją ratowniczo- gaśniczą i ewakuacyjną** do czasu przybycia jednostek ratowniczo – gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej, a w szczególności:

- upewnić się, czy zaalarmowano PSP;
- udać się bezzwłocznie na miejsce zdarzenia;
- ocenić sytuację w zakresie zagrożenia pożarowego bądź innego niebezpieczeństwa dla ludzi;
- spowodować rozpoczęcie gaszenia pożaru przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego
- podjąć decyzję o częściowej lub całkowitej ewakuacji ludzi z obiektu,
- z chwilą przybycia jednostek PSP przedstawić dotychczasową sytuację kierującemu akcją ratowniczą,
- pozostawać w dyspozycji kierującego akcją ratowniczą w celu:
- udzielenia bieżących informacji w zależności od rozwoju sytuacji,
- zapewnienia dostępu do poszczególnych pomieszczeń i urządzeń,
- zapewnienia doraźnej pomocy osobom poszkodowanym,
- zabezpieczenia ewakuowanego mienia itp.
- zabezpieczyć pogorzeliśko w celu uniknięcia pożaru wtórnego oraz rozpoczęcia prac
- komisji powołanej do stwierdzenia przyczyny powstania pożaru.

Pracownicy zobowiązani są do podporządkowania się osobom kierującym akcją ratowniczą.

Podczas wykonywania powierzonych im obowiązków powinni przestrzegać następujących zasad:

- w pierwszej kolejności ratować zagrożone życie dzieci,
- przystąpić do gaszenia pożaru przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego, nie gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem,
- usunąć z zasięgu działania ognia materiały palne, a szczególnie butle z gazami sprężonymi, naczynia z płynami łatwo zapalnymi, cenne urządzenia i ważne dokumenty,
- nie otwierać bez wyraźnej potrzeby drzwi i okien do pomieszczeń, w których powstał pożar, podczas ewakuacji pomieszczenia należy przymknąć, ale nie zamykać ich na klucz.

ALARMOWANIE STRAŻY POŻARNEJ

Po wybraniu numeru alarmowego straży pożarnej 998 lub 112 i zgłoszeniu się dyżurnego spokojnie i wyraźnie należy podać :

- swoje imię i nazwisko oraz numer telefonu, z którego dzwoniemy,
- gdzie się pali lub występuje zagrożenie (dokładny adres, nazwa instytucji, kondygnacja, pomieszczenie),
- co się pali (rodzaj materiału, nazwa przedmiotu objętego pożarem),
- czy istnieje zagrożenie życia lub zdrowia ludzi,

- inne odpowiedzi na pytania dyspozytora straży pożarnej.

Słuchawkę odkłada się po otrzymaniu potwierdzenia, że zgłoszenie zostało przyjęte. Dyspozytor może zażądać potwierdzenia zgłoszenia poprzez oddzwonienie. W tej sytuacji należy odłożyć słuchawkę i odczekać chwilę przy aparacie w celu potwierdzenia zgłoszenia.

WAŻNE PODCZAS POŻARU !!

- Po zaalarmowaniu o powstałym pożarze użyć prostych sposobów, aby ugasić pożar w zarodku.
- Jeśli pali się ubranie, zatrzymać się, położyć i obracać do chwili zaduszenia ognia – ucieczka spowoduje zwiększenie płomienia.
- Nie gasić urządzeń elektrycznych wodą.
- Jeśli pali się tłuszcz w naczyniu, nakryć naczynie kocem, ręcznikiem.
- Nie gasić ognia, którego nie jest się w stanie opanować, należy oddalić się w bezpieczne miejsce.
- Nie otwierać bez potrzeby okien i drzwi – dostęp powietrza zwiększy intensywność pożaru.
- Słuchać instrukcji kierownika lub innych osób, które kierują akcją.
- Nie panikować! Takie zachowanie wpływa na innych.

Decyzję o podjęciu ewakuacji podejmuje dyrektor placówki lub inna osoba odpowiedzialna.

ZASADY BEZPIECZNEJ EWAKUACJI

1. Informację o rozpoczęciu ewakuacji przekazać w sposób spokojny, sugestywny, aby nie spowodować paniki.

2. Osoba decydująca o ewakuacji rozdziela zadania.

Ważne oddziałowe odpowiedzialne są za sprawdzenie, czy wszyscy opuścili strefę zagrożoną.

3. Ewakuację rozpoczyna się od pomieszczeń najbardziej zagrożonych

4. Najpierw należy ewakuować osoby poszkodowane, dzieci i starszych.

5. W przypadku silnego zadymienia poruszać się w pozycji na czworakach wzdłuż ścian, aby nie stracić orientacji, osłaniając w miarę możliwości usta i nos mokrym ręcznikiem (chustką).

6. Zabronione jest poruszanie się w kierunku przeciwnym do kierunku ewakuacji oraz zatrzymywanie się i tarasowanie przejść ewakuacyjnych.

7. W przypadku odcięcia drogi ewakuacji należy zabezpieczyć pomieszczenie przed przedostaniem się do niego dymu i ognia oraz zaalarmować przez okno osoby na zewnątrz i czekać na przybycie straży pożarnej ze sprzętem do ewakuacji z wysokości.

8. Szukając ludzi w zadymionych pomieszczeniach, szczególną uwagę zwrócić na okolicę okien i drzwi, tam z reguły – ze względu na dostęp świeżego powietrza – chronią się te osoby.

9. Po ewakuacji sprawdzić, czy wszyscy opuścili poszczególne pomieszczenia.

10. Ewakuacja mienia wykonywana jest w drugiej kolejności po zakończeniu ewakuacji osób.

11. Po przybyciu straży pożarnej należy zdać relację z przebiegu ewakuacji, wskazać miejsce uwięzienia osób i podporządkować się poleceniom dowódcy przybyłej jednostki.

12. **Nie wolno pozostawić ewakuacji bez nadzoru** – ludzie w panice robią rzeczy nieprzewidzalne, stwarzając zagrożenie dla siebie i innych!

POSTĘPOWANIE PO PRZYBYCIU STRAŻY POŻARNEJ

Należy zdać relację z zaistniałej sytuacji oraz przekazać informacje dotyczące:

- liczby i miejsca przebywania pozostałych osób w zagrożonym obiekcie,
- podjętych działań w zakresie wyłączenia prądu elektrycznego, gazu i niebezpiecznych substancji,
- lokalizacji butli z gazami technicznymi, substancjami wchodzącymi w reakcję chemiczną ze środkami gaśniczymi itp., mogącymi stworzyć zagrożenie dla ratowników i innych osób przebywających w obiekcie.

V. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AWARII ENERGETYCZNEJ

Do przyczyn awarii sieci energetycznych, takich jak uszkodzenie stacji transformatorowej, należą:

- zerwanie linii przesyłowej
- zjawiska atmosferyczne
- katastrofy budowlane i technologiczne
- nieumyślna lub celowa działalność człowieka.

Bezpośrednim skutkiem oddziaływania energii na organizm człowieka jest porażenie prądem elektrycznym, stanowiące zagrożenie dla zdrowia i życia człowieka.

UWAGA

Mokra skóra stanowi bardzo słaby opór dla prądu elektrycznego. Przebieg wypadków z prądem elektrycznym jest cięższy w miejscach, gdzie dochodzi woda lub panuje wilgoć.

W przypadku gdy jest się świadkiem porażenia prądem elektrycznym o niskim napięciu, należy:

- starać się wyłączyć urządzenie (wyjąć wtyczkę, wyłączyć bezpiecznik),
- poinformować kierownictwo i służby ratunkowe,
- jeśli jest możliwe odłączenie prądu, starać się odizolować ofiarę wypadku od urządzenia poprzez odsunięcie pozostającego pod napięciem przy użyciu sprzętu nieprzewodzącego (deska, tworzywo sztuczne, guma),
- w ostateczności oderwać poszkodowanego, np. chwytając go za ubranie (stanać na desce lub innym materiale nieprzewodzącym prądu),
- nie dotykać poszkodowanego gołymi rękami lub przedmiotem przewodzącym prąd, dopóki obwód prądu nie zostanie skutecznie przerwany,
- po odizolowaniu poszkodowanego od działania prądu, będąc w bezpiecznym miejscu przystąpić do udzielenia pierwszej pomocy.

PODRĘCZNY SPRZĘT GAŚNICZY

Gaśnice i agregaty przeznaczone są w zasadzie do gaszenia wszystkich typów pożarów, a tym co je różni, jest **rodzaj środka gaśniczego**.

- **Gaśnice proszkowe** – nadają się do gaszenia cieczy palnych, maszyn i urządzeń elektrycznych, silników spalinowych, a także ciał stałych (grupa pożarów B i C lub A, B, C).
- **gaśnice pianowe** – gaszenie ciał stałych i cieczy palnych np. drewno, benzyna, węgiel (grupy pożarów A i B).
- **gaśnice śniegowe** - do gaszenia cieczy palnych, urządzeń elektrycznych pod napięciem maszyn (grupy pożarów B i C).

Oprócz gaśnic, do podręcznego sprzętu zalicza się również:

- **hydronetkę wodną** – do gaszenia materiałów stałych: drewna, papierów, tekstyliów,
- **koc gaśniczy** – służy do przykrycia palącego się materiału i odcięcia dostępu tlenu (pożar silników, płynów w niedużych naczyniach)

UWAGA !!!

Wodą nie należy gasić:

- materiałów, w których pod wpływem zetknięcia z wodą zachodzą reakcje chemiczne (karbid, sól, potas, wapno palone itp.) - polanie wodą wytwarza gazy palne lub wysoką temperaturę sprzyjającą rozprzestrzenianiu się pożaru,
- płynów łatwopalnych lżejszych od wody (benzyna, olej, nafta)
- urządzeń pod napięciem i instalacji elektrycznej – ryzyko porażenia prądem,
- materiałów palących się w wysokiej temperaturze (magnez) – woda stosowana do gaszenia paruje gwałtownie, wybuchowo i powoduje rozrzut ogniska pożaru,
- silnie nagrzanym maszyn, metalowych elementów konstrukcyjnych – gwałtowne ochłodzenie powoduje deformację lub w przypadku konstrukcji zawalenie.

Zasady używania gaśnic proszkowych podczas gaszenia pożaru:

- wytworzyć jednolitą ścianę z obłoku proszku, odcinając powierzchnię ugaszoną od nieugaszonej,
- gasząc na otwartej przestrzeni, należy gasić z wiatrem,
- obłok proszku kierować na płomień, nie trzeba szukać ogniska pożaru; efektem towarzyszącym podczas gaszenia może być chwilowy przyrost objętości płomienia,
- przy gaszeniu urządzeń elektrycznych o napięciu do 1000V zachować co najmniej 1 metr odległości do urządzeń pod napięciem,
- jeśli nie uda się stłumić pożaru np. książek, dokumentów itp., czynność powtórzyć po rozgarnięciu ich na większą powierzchnię,
- nie podawać proszku wprost na ludzi,
- w miarę możliwości stosować okulary ochronne.

VI PROCEDURA DOTYCZĄCA OBOWIĄZKÓW NAUCZYCIELA, DYREKTORA, GDY ODKRYJĄ, ŻE DZIECKU DZIEJE SIĘ KRZYWDA

Są to między innymi następujące sytuacje:

- doprowadzenie małoletniego poniżej 15 roku życia do obcowania płciowego lub poddania się innej czynności seksualnej (art. 200 Kodeksu karnego),
- kazirodztwo (art. 201 Kodeksu karnego),
- pornografia (art.202 Kodeksu karnego),
- rozpijanie małoletniego (art.208 Kodeksu karnego),
- znęcanie się (art.207 Kodeksu karnego),
- porzucenie małoletniego poniżej 15 roku życia (art. 210 Kodeksu karnego),
- nakłanianie do żebrania (art.104 Kodeksu wykroczeń),
- przemoc domowa.

POSTĘPOWANIE PRZY PODEJRZENIU, ŻE DZIECKU DZIEJE SIĘ KRZYWDA

- **Nauczyciel, gdy podejrzewa, że dziecku dzieje się krzywda** powiadamia dyrektora przedszkola
- **Postępowanie dyrektora** (na podstawie art.304 § 2 Kodeksu postępowania karnego): - informuje o sytuacji rodzinnej (na podstawie art. 572 Kodeksu cywilnego):
 - sąd rodzinny,
 - policję,
 - prokuratora (z wyjątkiem kodeksu wykroczeń).

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU PODEJRZENIA, ŻE DZIECKO JEST OFIARĄ PRZEMOCY

Nauczyciel, gdy podejrzewa, że dziecko jest ofiarą przemocy powiadamia dyrektora przedszkola.

Postępowanie dyrektora przedszkola (na podstawie art.12 ust.1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie)-informuje o sytuacji rodzinnej (na podstawie art.572 Kodeksu cywilnego):

- sąd rodzinny,
- przewodniczącego gminnego zespołu interdyscyplinarnego.

VII. PROCEDURA CE, CZYLI BEZPIECZEŃSTWO ZABAWEK

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14.11.2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. Z 2003r. Nr 210, poz. 2045 z późn. zm).

Jednym z kryteriów wyboru zabawek, w które wyposażone są sale, jest spełnienie przez nie wszelkich wymogów bezpieczeństwa. Potwierdzeniem tego jest oznakowanie zabawek znakiem CE.

CZYM JEST ZNAK CE

Znak CE, a właściwie „oznakowanie CE”, jest to **symbol umieszczony na wyrobie przez jego producenta** w celu poświadczenia, że wyrób jest zgodny z odnoszącymi się do niego wymaganiami prawnymi związanymi z szeroko pojętym bezpieczeństwem.

Jak sprawdzić, czy dana zabawka posiada oznakowanie CE.

CE

Specyficzny znak CE musi być umieszczony na zabawkach lub ich opakowaniach wraz z nazwą i znakiem handlowym/firmowym oraz adresem producenta lub jego przedstawiciela na terenie Unii Europejskiej. Naniesione oznakowanie CE musi być widzialne, czytelne i nieusuwalne z zabawki, z dołączonej przywieszki czy z opakowania. Dołączona przywieszka/naklejka ma być przechowywana w wyznaczonym do tego miejscu w każdej sali.

W przypadku małych zabawek albo zawierających małe części – oznakowanie CE może być alternatywnie naniesione na przywieszkę lub dołączoną ulotkę. Zabawki, które posiadają znak CE, mogą być bez przeszkód wprowadzane do obrotu we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej (w tym oczywiście Polska) oraz w Norwegii, Islandii i Księstwie Lichtenstein.

Szczególne uwagę co do bezpieczeństwa zabawek przykłada się w przypadku użytkowania ich przez dzieci poniżej 3 roku życia. W takim przypadku producent musi posiadać dowód na to, że jego produkt spełnia wymogi bezpieczeństwa stawiane zabawkom, niektóre bowiem zabawki są bezpieczne tylko dla jednej kategorii dzieci, a biorąc pod uwagę pewne warunki – mogą być niebezpieczne dla innej kategorii dzieci.

PROCEDURA ZGODNOŚCI

Zabawka, która oznakowana jest przez producenta symbolem CE, została przed wprowadzeniem jej na rynek sprawdzona w ramach tzw. procedury zgodności. Procedura oceny zgodności z zasadniczymi lub innymi wymaganiami ma na celu przeciwdziałanie zagrożeniom, jakie zabawka może powodować z uwagi na posiadane właściwości chemiczne i fizyczne. Taką procedurę przeprowadza producent zabawki zazwyczaj już na etapie projektowania i pierwszej konstrukcji.

Pozytywny wynik oceny zgodności z zasadniczymi lub innymi wymaganiami uprawnia producenta do umieszczenia na wyrobie symbolu CE.

W ramach procedury oceny zgodności przeprowadzane są badania z wymagań w zakresie m.in.:

- właściwości mechanicznych i fizycznych,
- palności,
- właściwości chemicznych,
- właściwości elektrycznych,
- higieny,
- radioaktywności,
- w zależności od asortymentu i właściwości zabawek.

Oznakowanie CE może zostać naniesione na zabawkę tylko przez producenta albo jego uprawnionego przedstawiciela, ponieważ to producent ponosi pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo zabawki. Oznakowanie CE nie jest jednak handlowym świadectwem jakości, certyfikatem bezpieczeństwa czy atestem wystawianym przez producentów dla danej partii wyrobu. Zakup zabawki z takim oznakowaniem wskazuje jednak pewność, że dzieci mogą ją bezpiecznie i bezproblemowo użytkować.

Umieszczenie symbolu CE na zabawce jest jedynym obowiązkowym oznakowaniem, jakie producent musi zamieścić. Posiadając znak CE na wyrobach, producent zabawek nie ma obowiązku uzyskiwać dodatkowych certyfikatów bezpieczeństwa wydawanych po wykonaniu badań przez Państwowy Zakład Higieny czy Instytut Matki i Dziecka.

DOSTOSOWANIE ZABAWEK DO WIEKU DZIECKA

Kwestię bezpieczeństwa zabawek i oznakowania CE łączy wspólny element, jakim jest ostrzeżenie co do użytkowania zabawek. Ostrzeżenia mogą być przedstawione w formie pisemnej instrukcji, w postaci graficznej, a nawet akronimów i mogą się one znajdować na samym produkcie lub na jego opakowaniu. Muszą być jednak widoczne dla osoby kupującej. Istotne jest sprawdzenie, czy dana zabawka posiada takie ostrzeżenia, a jeżeli tak, należy uważnie się z nimi zapoznać, zanim zabawka zostanie przekazana w użytkowanie przedszkola.

Ostrzeżenia umieszcza się na produktach, gdzie jest ważne określenie granic wieku użytkowników (od-do) lub ich zdolności, jak również podkreślenie potrzeby nadzoru ze strony dorosłych.

Określenie dolnej granicy wieku dzieci, które mogą bawić się daną zabawką, powinno determinować decyzję o zakupie. Dołączenie do zabawki ostrzeżenia w sposób stały ma na celu również uniknięcie wystąpienia niebezpieczeństwa spowodowanego nieprzewidywalnym, niebezpiecznym zachowaniem dzieci albo kilkukrotnym użyciem zabawki przeznaczonej do użytku jednorazowego.

INSTRUKCJA UŻYTKOWANIA

W celu prawidłowego postępowania z zabawkami (szczególnie tymi nowej generacji lub przeznaczonymi do samodzielnego montażu), dołączane są do nich instrukcje użytkowania. Umożliwiają one użytkownikowi właściwe połączenie części zabawki, jej instalację, przechowywanie, naprawę, czy konserwację. Instrukcje użytkowania warunkują również prawidłowe rozłożenie zabawki na części w przypadku jej wyrzucenia.

Szczególnym rodzajem zabawek dla dzieci są **zabawki ruchowe** (np. drabinki, huśtawki), które wymagają okresowych kontroli zapewniających bezpieczeństwo ich użytkowania. W takim przypadku w instrukcji dodatkowo powinny znaleźć się informacje zwracające uwagę na potrzebę przeprowadzania okresowych kontroli i konserwacji podstawowych części (zawieszek, mocowań, zakotwiczeń, itp.) oraz częstotliwości ich wykonywania.

Zapis w instrukcji musi również wskazywać, że niewykonanie takich okresowych przeglądów może skończyć się uszkodzeniem zabawki i w konsekwencji spowodować np. upadek lub przewrócenie się dziecka. Ta sama instrukcja wskazywać ma prawidłowość montażu zabawki, ze szczególnym uwzględnieniem tych jej elementów, które w przypadku wadliwego montażu mogą spowodować niebezpieczeństwo. Należy sprawdzić, czy dołączone instrukcje i informacje dotyczące bezpieczeństwa napisane są w języku polskim.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA BEZPIECZEŃSTWO

Wspomnianą wcześniej pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo produkowanych zabawek ponoszą ich producenci. Gdyby w wyniku nieszczęśliwego wypadku lub kontroli Państwowej Inspekcji Handlowej okazało się, że dana zabawka nie spełnia wszelkich wymogów bezpieczeństwa, w trybie natychmiastowej wykonalności cały asortyment musi zostać usunięty z rynku.